

У Храмі Христа Спасителя відбувся прийом з нагоди Дня слов'янської писемності й культури та тезоіменитства Святішого Патріарха Кирила

Служба комунікації ВЗЦЗ, 24.05.2026. 24 травня 2026 року в кафедральному соборному Храмі Христа Спасителя в Москві після закінчення Божественної літургії відбувся прийом з нагоди Дня слов'янської писемності й культури та тезоіменитства Предстоятеля Руської Православної Церкви. Святіший Патріарх Московський і всієї Русі Кирил розділив трапезу з учасниками урочистостей.

З привітальними промовами на прийомі виступили: митрополит Ювеналій (Поярков); митрополит Санкт-Петербурзький і Ладозький Варсонофій; Патріарший екзарх всієї Білорусі митрополит Мінський і Заславський Веніамін; заступник голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації А.Ю. Кузнецова; повноважний представник Президента РФ у Центральному федеральному окрузі І.О. Шоголев; голова Ліберально-демократичної партії Росії, керівник фракції ЛДПР у Державній Думі ФЗ РФ, голова Комітету Державної Думи ФЗ РФ у міжнародних справах Л.Е. Слуцький; голова Московської міської Думи О.В. Шапошников.

Від імені представників Помісних Православних Церков при Московському Патріаршому престолі Святішого Патріарха Кирила привітав представник Патріарха Антіохійського та всього Сходу митрополит Филипопольський Ніфон.

На завершення Святіший Патріарх Кирил подякував присутнім за теплі слова і вітання.

Після закінчення трапези у Залі Вищої Церкви з днем тезоіменитства Святішого Владика привітали архієреї та духовенство м. Москви.

Від імені духовенства, чернецтва і мирян Московської єпархії Святішого Патріарха Кирила привітав керуючий справами Московської Патріархії, перший вікарій Патріарха Московського і всієї Русі по м. Москві митрополит Воскресенський Григорій. У дар Його Святості була передана ікона Спасителя.

У 2016 році з благословення Святішого Патріарха Кирила звичай московських парафій підносити Предстоятелю Церкви у святкові дні квіти було замінено на цільовий збір коштів на благодійні потреби. Митрополит Григорій повідомив, що зібрані цього разу кошти, заощаджені парафіями на купівлю квітів до дня тезоіменитства Його Святості, були передані до Центральної клінічної лікарні святителя Алексія, митрополита Московського для придбання медичного обладнання.

У відповідь Святіший Владика сказав:

«Сердечно дякую Вам, владико митрополите, вас, дорогі владики, отці, матушки ігумені, брати, сестри — за добрі слова, а найголовніше — за труди!

Багато чого було зроблено за останні роки в Москві, в Московській митрополії, і про це не треба мовчати. Тому що все це може бути настановою. Робилося це, можливо, значною мірою з ініціативи Патріарха, але робилося всіма вами і тими, хто стоїть за вами. Це наші брати і сестри в монастирях, це парафіяльні настоятелі та священики, це молодіжні провідники — всі ті, хто сьогодні працює, створюючи такий стиль відносин Церкви з суспільством, з народом та державою, якого ніколи не було. Навіть за государя імператора, що гріха таїти.

Там був обер-прокурор, іноді людина невіруюча. Як князь О.М. Голіцин, який говорив одному із постійних членів Синоду: «Так, я обер-прокурор. Але я казав государю імператору, що не можу стати обер-прокурором, бо не вірю в Бога, і я масон. А государ імператор сказав: "Йди, впораєшся". От і роблю». Може, тому все потім і завалилося? Не могло ж усе це стояти міцно, якщо так будувалися церковно-державні відносини.

І потім народ наш та Церква наша пройшли через страшні випробування безбожжя ХХ століття. Але, з Божої милості, зараз умови життя нашої Церкви, церковно-державні відносини в якомусь сенсі безпрецедентні. Такого не було в історії. Було сприяння, але воно було або в контексті домінування влади над Церквою, що траплялося найчастіше, або в моменти, коли влада не дуже дбала про церковне благополуччя. А Церква, вихована за умов державного патерналізму, була нездатна діяти самостійно. Без погодження з обер-прокурором Святішого Урядового Синоду, який, як я вже сказав, іноді був невіруючою людиною, не здійснювалось жодного призначення на архієрейські кафедри.

Потім — радянська влада. А там деякі у владі, які раніше були семінаристами, добре запам'ятали колишній стиль. І навіть коли у 1940-х роках Сталін частково відновив відносини з Руською Православною Церквою, він відштовхувався від тієї самої системи церковно-державних відносин, яка була до революції. І тому створив Раду у справах Руської Православної Церкви та Раду у справах релігійних культур, які згодом перетворилися на Раду у справах релігій. Голова Ради у справах релігій, фактично, і був обер-прокурором Святішого Урядового Синоду. Без нього жодне призначення — ні на кафедру, ні кудись ще не могло відбутися.

Сьогодні Церква справді вільна. Ніхто у владі не має ні можливості, ні сил, ні бажання керувати Церквою. Але це, ще раз наголошу, накладає на всіх нас особливу відповідальність перед Богом, перед самою Церквою, перед народом нашим та перед історією. Тому, дай Боже нам усім трудитися — як це говорилося після війни, — за себе і за того хлопця, якого вбили на війні. Ми повинні працювати за себе і за наших попередників, які не могли працювати так, як ми зараз з вами можемо. Вони не мали можливості. Не тому, що люди були погані, а тому, що не було змоги. Дай Бог нам усім так трудитися, зміцнюючи православну віру в нашому народі, кожному на своєму місці — архієреям, настоятелям, священикам, матушкам ігуменям, усім, хто несе сьогодні відповідальність за зміцнення Православ'я на землі Руській».

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/94309/>